Nr. 88 Koźmin, sobota dnia 4 listopada 1922 r. Rok 35

Przedpłata:
Miesięcznie { w eksped. 200 mk. / na poczcie 210 mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam 30.00 mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. 50.00 mk

Administracja Koźmin
Wychodzi w środy i soboty
Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr. 522. Rozporządzenie
Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1922 r. o wydawaniu paszportów zagranicznych.

Uzupełniając rozporządzenia: z dnia 5 marca i z dnia 25 listopada 1922 r. w sprawie przepisów, dotyczących wydawania paszportów zagranicznych („Monitor Polski" z r. 1921 Nr. 72 i Nr. 275) zarządza się co następuje:

§ 1. Urzędy paszportowe będą mogły wystawiać paszporty na wielokrotne w ciągu 6 miesięcy przekraczanie granicy w obie strony bez ograniczenia ilości razy i bez obowiązku wizowania paszportu przed każdym nowym wyjazdem z Polski, tym obywatelom polskim, którzy udowodnią uzasadnioną potrzebę częstych wyjazdów zagranicę.

§ 2. Opłata za wymieniony w § 1 niniejszego rozporządzenia paszport zagraniczny wynosić będzie 15 000 mk.

§ 3. Niniejsze rozporządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Antoni Kamieński

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 5829/22 St. a. —
Koźmin, dnia 30 października 1922.
Starosta, w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 523. Zaciąg ochotników

Rozporządzeniem M. S. Wojsk. Dep. X. L. 4958 Pob. z 11 października 1922 r. oraz rozkazem D. O. K. VII Szef. Pob. L. dz. 1790 Pob. Tjne. I. zarządzono zaciąg ochotników do formacji wojskowych wszystkich rodzajów służby wojskowej a zwłaszcza do jazdy i artylerji. Nie przyjmuje się tylko ochotników do służby gospodarczej, weterynaryjnej, uzbrojenia i czołgów.

Ochotnicy winni:

a) mieć ukończonych 18 lat, a nie więcej nad 28 lat życia,
b) posiadać urzędowe świadectwo moralności, mieć zgodę ojca lub matki względnie osoby miejsce rodziców prawnie zastępującej, o ile nie ukończyli 21 lat życia.

W szczególności ci ochotnicy będą przyjmowani do wojska, którzy:

a) urodzili się w latach 1904, 1903, 1902, lub
b) należą do roczników starszych a nie ukończyli jednak 28 lat życia i w wojsku stałem z jakichkolwiek powodów nie służyli.

Ochotnicy mają prawo wyboru rodzaju broni i oddziału w którym chcą służyć i odsłużyć muszą okres wymagany Tymcz. Ustawą.

Do zaciągu w tut. P. K. U. mogą stanąć tylko ci ochotnicy, którzy mają stałe miejsce zamieszkania na terenie P. K. U. Gostyń.

Powyższy zaciąg ochotników kończy się z dniem 10 listopada br. Przegląd ochotników będzie się odbywał w Gostyniu w dniach 9 i 10 listopada b. r. o godz. 9-tej w Hotelu p. Jankiewicza.
— Nr. dz. 382/22 W. I. —
Koźmin, dnia 2 listopada 1922.
Starosta, w zast. Andrzejczak.

Nr. 524. Podwyższenie składek do ubezpieczenia inwalidów i na starość.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 bm. zostały od 1 listopada 1922 r. składki tygodniowe do ubezpieczenia inwalidów i na starość dziesięciokrotnie podwyższone i wynosić będą w najwyższej klasie (przy zarobku rocznym ponad 1 150 mk.) **— 300.— mk.** — Niższe klasy nie wchodzą przy obecnych wysokich zarobkach w rachubę. Dobrowolnie ubezpieczeni, chcący wlepiać znaczki klasy niższej mogą je zakupić u powiatowych kontrolerów Ubezpieczalni Krajowej.

Pracodawcom nie wolno za czas pracy po 31 października 1922 wlepiać innych znaczków jak tylko znaczki nowe po 300,— mk.

Znaczki dotychczasowe wolno używać jedynie wtenczas i to najdalej w przeciągu następnych 6 miesięcy, jeśli chodzi o wniesienie opłaty za czas przed 1 listopada br. Posiadający znaczki dotychczas obowiązujące, mogą je na pocztach zamienić na znaczki nowe i to najdalej do 30 kwietnia 1923 r. Po tym dniu stają się się wszystkie dotychczasowe znaczki bezwartościowe i dalsze używanie ich jest karygodne.

Poznań, dnia 26 października 1926.
Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.
(—) Wybieralski.

Podwyższenie rent inwalidowych i na starość.

Dotychczasowe pobory inwalidów, starców i rodzin po ubezpieczonych zostały od 1 listopada b. r. o 10-15 krotnie podwyższone. W miejsce dotychczasowych rent i dodatków drożyźnianych ustalone zostały równe normy dla poszczególnych kategoryj rent. I tak wynosić będą miesięcznie:

renty inwalidowe, renty chorych i renty starości	8 000,— mk.
renty wdowie	4 000,— mk.
renty sierocе (za każdą sierotę)	2 000,— mk.

Podwyższone pobory rentnerów wypłacać będą Urzędy pocztowe pierwszy raz na dniu 2 listopada b. r. za przedłożeniem kwitów wystawionych na powyżej wymienione kwoty.

Poznań, dnia 26 października 1922.
Zarząd Ubezpieczalni Krajowej
(—) Wybieralski

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 487/22 St. I. —
Koźmin, dnia 30 października 1922
Przewod. Urzędu Ubezpieczeń
w z. Andrzejczak, st. sekretarz powiatowy.

Nr. 525. Obwieszczenie

Na mocy § 40 ustawy łowieckiej z dnia 15 lipca 1907 r. łącznie z § 117 ustawy o administracji Krajowej z 30 lipca 1883 rozporządza się na obszar Województwa Poznańskiego:

1. Czas ochrony dla kuropatw, przepiórek i pardw ustanawia się na piątek 24 listopada 1922 r. tak, że polowanie kończy się z upływem czwartku dnia 23 listopada 1922 r.
2. Czas ochrony dla koźląt sarnych i saren oznacza się na cały rok 1922.
3. Początek czasu ochronnego dla rogaczy ustanawia się na niedzielę dnia 17 grudnia 1922 r. tak że czas polowania kończy się z upływem soboty dnia 16 grudnia.

Poznań, dnia 12 października 1922 r.
W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
Przewodniczący
(—) Begale

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 5012/22 St. I. —
Koźmin, dnia 26 października 1922 r.
Starosta w. z. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 526. Pan Wojewoda Paznański mianował dekretem swym z dnia 28 września 1922 r. — L. dz. 8028/22. I. D. — p. Skopińskiego — dotychczasowego referenta Województwa Poznańskiego przy Oddziale Weterynaryjnym — z dniem 15 października 1922 r. komisarycznym powiatowym lekarzem weterynaryjnym na powiat Koźmiński, co niniejszem podaję do publicznej wiadomości.

P. Skopiński zamieszkuje obecnie w Koźminie przy ulicy Pleszewskiej Hotel p. Pilarczyka.
— Nr. dz. 5381/22. St. I. —
Koźmin, dnia 30 października 1922 r.
Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 527. Niniejszem zatwierdzam jako zastępcę przełożonego obszaru dworskiego Starkowiec, urzędnika gospodarczego Franciszka Łapińskiego z Starkówca dworu.
— L. dz. 1380/22 W. P. —
Koźmin, dnia 26 października 1922 r.
Przewodniczącej Wydziału Powiatowego

Nr. 528. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1. Marta Sachweh, córka gospodarska z Rojewa
2. Berta Sachweh, córka gospodarska z Rojewa
3. Wojciech Schild, malarz i oberżysta z Koźmina
4. Henriette Bernstein, wdowa z Koźmina.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 31 października 1922 r.
Starosta, w. z Andrzejczak

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 529. Obwieszczenie
w przedmiocie wyznaczenia terminu do składania deklaracji do wymiaru dodatkowego podatku przemysłowego dla przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań.

Na zasadzie par. 37 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1922 roku (Dz. U. R. P. nr. 18, poz. 150) wyznacza niniejszem Wielkopolska Izba Skarbowa dla przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań, położonych w jej okręgu, termin do składania deklaracji do wymiaru procentowego podatku od zysku na rok podatkowy 1922 do dnia 25 listopada 1922 włącznie.

Objaśnienia co do sposobu wypełniania i składania deklaracji są pomieszczone na blankietach deklaracyjnych, które otrzymuje się bezpłatnie w Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich, dokąd należy się po nie zwracać. Zaznacza się, że Urząd Skarbowy nie jest zobowiązany do przyjmowania deklaracji do protokułu, wobec czego płatnicy powinni wypełnić blankiety sami.

Obowiązkowi złożenia deklaracji podlegają:

a) wszystkie przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kategorji, oraz te przedsiębiorstwa III. kategorji, które są położone w miejscowościach pierwszych trzech klas;
b) wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe I., II., III., IV., i V. kategorji, oraz te przedsiębiorstwa VI. kategorji, które są położone w miejscowościach pierwszych trzech klas;
c) wszystkie osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone do kategorji II, III i IV;
d) wszystkie samodzielne nowe zajęcia zawodowe, wymienione w ustępie 2-gim art 90 ust o państw. podatku przemysłowym, a zatem lekarze, dentyści, lekarze weterynarji, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, notarjusze, wydawcy pism perjodycznych, literaci, artyści, architekci, inżynierowie, technicy, chemicy, ajenci.

Deklaracja ma być złożona oddzielnie co do każdego przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia.

Płatnicy, którzy bez powodów uwzględnienia godnych nie złożą deklaracji w oznaczonym powyżej terminie, jako też ci, którzy nie zamieszczą w deklaracjach wiadomości niezbędnych do okteślenia obrotów i zysków z przedsiębiorstw i osobistych zajęć, ulegną grzywnie do 10 000 mk. (art. 132 ustawy).

Ktoby w celu uchylenia się od podatku złożył w deklaracji nieprawdziwe zeznanie, jakoteż ten, ktoby w wyjaśnieniach do deklaracji podał nieprawdziwe wiadomości, mogące się przyczynić do udaremnienia wymiaru albo uszczuplenia ustawowo się należącego podatku, ulegnie karze pieniężnej od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy należności podatkowej, albo karze pozbawienia wolności do 3 miesięcy, a oprócz tego zobowiązany będzie do uiszczenia niewymierzonego lub uszczuplonego podatku (art. 137 ustawy).

Powyższy obowiązek złożenia deklaracji nie dotyczy przedsiębiorstw, obowiązanych do składania publicznych sprawozdań, do których w myśl par. 17 wspomnianego powyżej rozporządzenia Ministra Skarbu zalicza się:

a) przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do towarzystw akcyjnych i udziałowych, do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i innych tego rodzaja spółek, a w tej liczbie i do towarzystw spółdzielczych;
b) akcyjne banki handlowe i ziemskie, lombardy;
c) towarzystwa kredytowe miejskie i ziemskie, oraz towarzystwa wzajemnego kredytu;
d) samorządowe banki, lombardy, towarzystwa i kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, oraz wszystkie inne instytucje kredytowe i wszystkie przedsiębiorstwa. które na zasadzie i statutów lub zastępujących je przepisów obowiązane są ogłaszać sprawozdania o swoich operacjach lub też przedstawiać sprawozdania do zatwierdzenia walnemu zgromadzeniu, albo innemu organowi, powołanemu w myśl statutu do tego zatwierdzenia.

Do tych przedsiębiorstw odnoszą się postanowienia art. 66-89 ust. o państw. pod. przem., zwłaszcza art. 78, 80, 81 i par. 168 instrukcji Ministra Skarbu z 4 lutego 1922 (Dz. Urz. M. S. nr. 9), jakoteż postanowienia karne art. 131 i 136 ustawy.
— L. dz. 3366/22 II b. Gen. nr. 107 —
Poznań, dnia 11 października 1922 r.
Wielkopolska Izba Skarbowa

Powyższe obwieszczenie podaję do wiadomości przy szczególnym zwróceniu uwagi na ustępy 1—3 oraz na ustęp 5.

Koźmin, dnia 23 października 1922 r.
Urząd Skarbowy
Podatków Bezpośrednich i Opłat Skarbowych
Krawczyk

Wiadomości pozamiejscowe

Warszawa. (Ohydnie porwanie i okradzenie 12-letniej dziewczynki). W Warszawie zdarzył się wprost nieprawdopodobny wypadek, świadczący o zdziczeniu moralnem, którego ofiarą podają nawet nieletnie dzieci. Dnia 16-go października wracała ze szkoły uczenica drugiej klasy, Irenka K. i zatrzymała się przed wystawą fotograficzną. Po chwili zbliżyła się do niej jakaś dama i wszczęła z nią rozmowę, pytając jak jej na imię, ile ma lat i t. p. Gdy dziewczynka odpowiedziała na pytania, nieznajoma odrzekła, że posiada córkę także tego imienia i tego wieku i poczęstowała Irenkę cukierkami. Po kilku minutach Irence zrobiło się niedobrze, przytomności jednak niestraciła. Dama zabrała ją z sobą do pociągu, opowiadając po drodze, że jest właścicielką wielkiego majątku pod Warszawą. W Grodzisku dama wysiadła. Nieznajoma poprawadziła dziewczynkę do lasu. W lesie poczęła nieznajoma dziewczynkę rozbierać z ubranka. Zabrała jej palto, sweter, sukienkę, nawet buciki i pańczoszki, zostawiając w haleczce. Dziewczynka usiłowała krzyczeć, ale wtedy kobieta poczęła Irenkę bić po głowie i twarzy. Po dokonaniu rabunku złodziejka zbiegła, zostawiając dziewczynkę samą. Obdarta z ubrania dostała się ona do plantu kolejowego i pobiegła do dróżnika, gdzie znalazła chwilową pomoc i opiekę. Dano znać policji w Warszawie i ojciec wyjechał w nocy po dziecko. Odszukaniem złodziejki zajęła się policja.

Skierniewice. (Okropny ojciec). Jakiś Edward Leska, ojciec dziecka Leksińskiej, nie mając zamiaru ożenić się z nią, postanowił zgładzić ze świata dziecko, aby nie płacić na jego utrzymanie. Rozpuścił więc siny kamień w spirytusie, poczem wyjął z śliwki jądro i w otwór wlał roztwór. Bawiąc dziecko, dał mu śliwkę. Dziecko wyssawszy truciznę, zmarło w strasznych męczerniach. Leska początkowo wypierał się zbrodni, twierdząc, że był pijany i dał dziecku po pijanemu wódki, udowodniono mu jednak kłamstwo. Osadzono go w więzieniu.

Nieszczęśliwy wypadek Witosa. Według pism krakowskich powracał Witos nocą z wiecu na którym wrogo odnosił się do wszystkiego, co święte. Wóz w pobliżu już Krakowa, wskutek ciemności stoczył się z szosy i spadł z wysokości dwu metrów do rowu. Witos odniósł lekkie, a jego towarzysz ciężkie obrażenia.

Walka niedźwiedzi w ogrodzie zoologicznym. Niezwykłej walki dwóch niedźwiedzi polarnych z wielkim niedźwiedziem brunatnym był w tych dniach widownią hamburski ogród zoologiczny.

Przy czyszczeniu klatek z niedźwiedziami, posiadającemi wspólny dziedziniec wewnętrzny, pozostawiono otworem drzwi klatki, w której znajdowały się dwa niedźwiedzie polarne. Przechadzający się wówczas po dziedzińcu wewnętrznym wielki niedźwiedź brunątny skorzystał z tego i wślizgnął się do tej klatki. Z początku zwierzęta przyglądnły się sobie, jakby zdziwione, po chwili jednak intruz rzucił się na białe niedźwiedzie i wywiązała się walka zawzięta. Napadniętą znienacka niedźwiedzie nie ulękły się napastnika. Przyskoczyły oba do niego i wpiły się w brunatnego wroga z taką siłą kłami, że gryziony zaczął ryczeć rozpaczliwie. Usłyszawszy ten ryk, inne zwierzęta zaczęły mu wtórować rozgłośnie i cały ogród zabrzmiał rykami i wyciem.

Zwabiony głosami temi pogromca zwierząt, Fred Margassen, wpadł do klatki, w której walczyły niedźwiedzie, uzbrojony w mocną pałkę i zaczął okładać nią walczących. Wkrótce powiodło mu się ogłuszyć jednego z niedźwiedzi polarnych i wyprzeć do klatki sąsiedniej. Drugi natomiast niedźwiedź rzucił się na niego z wściekłością. Z wielkim trudem zdołał Margussen obronić się przed tą napaścią i pokonać silnemi uderzenicmi pałki napastnika, pchając jednocześnie nogami broczącego obficie posoką niedźwiedzia brunatnego ku dzwiom klatki.

Wreszcie powiodło się progromcy wypchnąć poranione zwierzę i zatrzasnąć drzwi. Niedźwiedzie polarne jednak tak straszliwie pokiereszowały brunatnego, że zdechł wkrótce potem.

Rozmaitości

Ciekawe doświadczenie.

Pszczelarz szwajciarski, Theiler, dokonał nadzwyczaj ciekawego doświadczenia, co do pożytku pszczół.

Na drzewie wiśniowem, rodzącem bardza obficie owoce, okrył niektóre gałęzie tiulem tak, że choć liście i kwiaty mogły się na nich rozwijać swobodnie, to jednak pszczoły nie miały do nich dostępu.

Gdy minął czas kwitnięcia kwiatów, zdjęto tiul z gałęzi. Z początku nie było widać różnicy, ale już po 14 dniach wszystkie gałęzie drzewa pokryte były obficie zacaątkami owoców, oprócz gałęzi, okrytych tiulem. Na tych gałęziach trzy czwarte kwiatów już odpadły. Po kilku dniach odpadła i reszta, to też gdy nadszedł czas dojrzewania, na gałęziach próbnych nie było ani jednego owocu, choć wszystkie inne uginały się pod niemi.

Zupełnie takie same wyniki dało doświadczenie z gałęziami bardzo urodzajnej gruszki.

Doświadczenie więc Theilera stwierdziło naocznie, jak olbrzymie znaczenie posiadają pszczoły, przenoszące pył kwietny z jednego kwiata na drugi, dla zapłodnienia kwiatów drzew owocowych.

W środę, dnia 1 listopada o godz. 3-ciej rano zasnęła w Bogu zaopatrzona św. Sakramentami po krótkich lecz ciężkich cierpieniach moja najdroższa żona

ś. p. z Grzegorków

Ludwika Myślińska

przeżywszy lat 25.

W ciężkim smutku pogrążony

mąż

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 4 bm. o godz. ½9-tej przedpołudniem z domu żałoby, Rynek, ratusz.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie